

Zasady Oceniania Wewnątrzszkolnego w Zespole Szkół nr 1 im. KEN w Nowym Sączu
WIEDZA O SPOŁECZEŃSTWIE
Rok szkolny 2018/2019

I. Ogólne zasady oceniania z przedmiotu.

1. Każdy uczeń jest oceniany zgodnie z zasadami sprawiedliwości poprzez rozpoznanie poziomu i postępów w opanowaniu wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych. Wymagania edukacyjne formułowane są na podstawie podstawy programowej.
2. Ocenie podlegają formy aktywności ucznia wymienione w tym dokumencie, przy czym za obowiązkowe uznaje się testy, sprawdziany i odpowiedzi ustne.
3. Zeszyt przedmiotowy jest własnością ucznia jemu służy, podlega jednak ocenie jego zawartość merytoryczna i sposób prowadzenia
4. Nauczyciel zapowiada pracę klasową z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem wpisując ją do dziennika.
5. Jeżeli uczeń opuścił pracę klasową z przyczyn losowych, to **ma obowiązek** napisać ją w ciągu 2 tygodni od dnia powrotu do szkoły. W innym przypadku otrzymuje ocenę niedostateczną.
6. Ocenę niedostateczną z pracy klasowej uczeń może poprawić na własną prośbę tylko jeden raz w terminie ustalonej przez nauczyciela nie dłuższym niż 2 tygodnie od uzyskania oceny.
7. Ocena z poprawy sprawdzianu zostaje wpisana w osobnej kolumnie w dzienniku lekcyjnym. Gdy ocena z poprawy jest taka sama bądź niższa nie zostaje ona wpisana do dziennika.
8. Krótkie sprawdziany (kartkówki) i odpowiedzi ustne, z których uczeń otrzymał ocenę niedostateczną nie podlegają poprawie.
9. W przypadku stwierdzenia niesamodzielności pracy uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną **bez możliwości jej poprawy**
10. Kartkówki mogą obejmować materiał co najwyżej z trzech ostatnich lekcji, nie są traktowane jak zadanie klasowe **i nie muszą być zapowiedziane**.
11. Nie ocenia się uczniów do trzech dni po dłuższej, usprawiedliwionej, trwającej co najmniej tydzień nieobecności w szkole, pod warunkiem, że uczeń zgłosił to przed lekcją.
12. Uczeń ma prawo do jednokrotnego "nieprzygotowania" w półroczu. Fakt ten należy zgłosić niezwłocznie po sprawdzeniu obecności w klasie. (Nie dotyczy sprawdzianów i lekcji powtórzeniowych.)
13. Uczeń ma prawo do jednokrotnego zgłoszenia braku podręcznika, zadania lub zeszytu (w półroczu). Fakt ten należy zgłosić niezwłocznie po sprawdzeniu obecności w klasie. Kolejne braki są równoznaczne z otrzymaniem oceny niedostatecznej.
14. Uczeń, który opuścił co najmniej 50% obowiązkowych zajęć z przedmiotu nie może być klasyfikowany.
15. Oceny z testów i sprawdzianów wpisywane są do dziennika na czerwono, z kartkówek na zielono pozostałe oceny według ustaleń nauczyciela
16. Wszystkie oceny otrzymane przez ucznia są jawne.
17. Prace uczniów są przechowywane do końca roku szkolnego i udostępniane uczniom i rodzicom do wglądu.

II. Formy pracy na zajęciach:

1. Metody podające (wykład informacyjny; pogadanka; opowiadanie; opis; prelekcja; anegdota; odczyt; objaśnienie lub wyjaśnienie);
2. Metody problemowe (wykład problemowy; wykład konwersatoryjny; klasyczna metoda problemowa; aktywizujące /metoda przypadków; metoda sytuacyjna; inscenizacja; gry dydaktyczne: symulacyjne, decyzyjne, psychologiczne; seminarium; dyskusja dydaktyczna: związana z wykładem, wielokrotna, okrągłego stołu, burza mózgów, panelowa, metaplan/);
3. Metody eksponujące (film; sztuka teatralna; ekspozycja; pokaz połączony z przeżyciem);
4. Metody programowane (z użyciem komputera; z użyciem podręcznika programowanego)

III. Obszary oceniania z wiedzy o społeczeństwie

W Przedmiotowym Systemie Oceniania będą oceniane następujące elementy wiedzy, umiejętności i postawy.

Wiadomości i ich rozumienie

- uogólniania, wartościowanie, porównywanie,
- analiza tekstu źródłowego,
- wykazywanie związków pomiędzy poszczególnymi dziedzinami życia politycznego, gospodarczego, kulturowo – społecznego,
- porównywanie różnych koncepcji politycznych, religijnych i gospodarczych,
- gromadzenie informacji przy wykorzystaniu nowoczesnej technologii i różnorodnych źródeł.

Umiejętności

- rozwijanie poczucia więzi z rodziną, narodem, społecznością europejską i światową, kształtowanie postaw moralnych, patriotycznych i obywatelskich, kształtowanie szacunku do własnego państwa i symboli

narodowych, dostarczanie wzorców osobowych, wprowadzanie ucznia w świat wartości ogólnoludzkich, sprzyjających wychowaniu uczciwego, aktywnego, świadomego

Tworzenie informacji

- wskazanie podobieństw i różnic pomiędzy wydarzeniami z kraju i na świecie
- formułowanie oceny i jej prezentacja
- krytyczna analiza i ocena różnych interpretacji współczesnej sceny politycznej
- wskazanie podobieństw i różnic pomiędzy zjawiskami i procesami
- dobór argumentów niezbędnych do uzasadnienia opinii

IV. Sposoby dokumentowania informacji o uczniu:

1. odpowiedź ustna,
2. sprawdziany, testy,
3. zadania domowe,
4. aktywność na lekcji, referaty, prezentacje,
5. uczestnictwo w konkursach przedmiotowych,
6. informacje o nieprzygotowaniu z trzech ostatnich lekcji, brak zeszytu, zadania, podręcznika.

V. Sposoby sprawdzania postępów ucznia i ich częstotliwość:

Sprawdzenie stopnia znajomości i rozumienia materiału dydaktycznego z trzech ostatnich	Odpowiedź ustna lub kartkówki min. 1 w półroczu
Testy i sprawdziany	Po każdym dziale programowym, min. 1 w półroczu
Zaangażowanie w tok lekcji, umiejętność pracy zespołowej	Na każdej lekcji
Samodzielność w zdobywaniu informacji	Wg uznania nauczyciela
Prace domowe (referaty, plakaty, wypracowania)	Wg uznania nauczyciela

Forma oceny

- a) cyfrowa — bieżąca z „+” i „-”
- b) opisowa – ustna jako komentarz do odpowiedzi, zadania lub jako recenzja pracy
- c) punktowa – przy testach i sprawdzianach przeliczana na ocenę cyfrową zgodną z ZOW
- d) graficzna – stawianie znaków np., bz (brak zeszytu)

VI. Kryteria oceniania

- a) **Kryteria odpowiedzi ustnej** Zakres wiadomości i umiejętności
Sposób prezentacji: adekwatność odpowiedzi do pytania, umiejętność formułowania myśli i poprawności wypowiedzi, samodzielność odpowiedzi i sposób prezentacji problemu oraz użycie prawidłowych pojęć historycznych
- b) **Kryteria oceny wypowiedzi pisemnej**
Rozwiązywanie testów zawierających różnorodne typy zadań sprawdzających zarówno stopień opanowania wiedzy jak i jej rozumienia
Pisemny sprawdzian wiadomości sprawdzający wielopłaszczyznowe rozumienie problemu i umiejętność pisania wypracowań z historii i wiedzy o społeczeństwie
- c) **Kryteria oceny punktowej przeliczanej na ocenę cyfrową przy testach, sprawdzianach i kartkówkach**
100 % - 95% punktów – celujący
94% – 86 % punktów – bardzo dobry
85 % – 70 % punktów – dobry
69 % – 51% punktów – dostateczny
50 % – 35 % punktów – dopuszczający
34 % – 0 punktów – niedostateczny
- d) **Udział w konkursach**
Szkolnych - ocena cząstkowa bardzo dobry
Zajęcie I, II miejsca w konkursie szkolnym - ocena cząstkowa celujący
W konkursie na szczeblu rejonowym - cząstkowa ocena celujący
Zajęcie I, II, III miejsca w konkursie na szczeblu rejonowym i centralnym ocena końcoworoczna celujący
- e) **Wkład pracy ucznia** ocenia nauczyciel na podstawie obserwacji w ciągu całego półroczu biorąc pod uwagę między innymi zainteresowanie ucznia przedmiotem, frekwencję na zajęciach, postępy ucznia. Na tej podstawie nauczyciel może podnieść ocenę półroczną ucznia lub końcoworoczną o stopień.

VII. Wymagania edukacyjne, czyli oczekiwane osiągnięcia uczniów na poszczególne stopnie:

KRYTERIA OCEN Z WIEDZY O SPOŁECZEŃSTWIE

Poziom osiągnięć koniecznych na ocenę **dopuszczającą** – uczeń powinien: 1. Częściowo rozumieć polecenia nauczyciela. 2. Zapamiętać wiadomości konieczne do elementarnej orientacji w treściach danego działu tematycznego i z pomocą nauczyciela je odtworzyć. 3. Poprawnie, z pomocą nauczyciela, rozpoznawać, nazywać i klasyfikować poznane pojęcia, zjawiska, procesy, dokumenty, postacie życia publicznego itp. 4. Korzystać z mass mediów. 5. Wykonywać samodzielnie lub z pomocą nauczyciela proste ćwiczenia i polecenia. 6. Współpracować w zespole przy wykonywaniu zadań. 7. Prowadzić zeszyt przedmiotowy.

Poziom osiągnięć podstawowych na ocenę **dostateczną** – uczeń powinien: 1. Rozumieć polecenia i instrukcje. 2. Zapamiętać podstawowe wiadomości dla danego działu tematycznego i samodzielnie je prezentować. 3. Rozumieć omawiane zagadnienia. 4. Dokonywać selekcji i porównywania poznanych zjawisk. 5. Samodzielnie i poprawnie wykonywać proste ćwiczenia i zadania. 6. Orientować się w najważniejszych wydarzeniach w kraju i na świecie. 7. Umieć wykorzystać zdobytą wiedzę w praktyce. 8. Aktywnie uczestniczyć w pracach i zadaniach zespołowych. 9. Wypełniać druki urzędowe. 10. Systematycznie prowadzić zeszyt przedmiotowy.

Poziom osiągnięć rozszerzających na ocenę **dobrą** – uczeń powinien: 1. Rozumieć polecenia i instrukcje. 2. Znać omawianą na zajęciach problematykę na poziomie rozszerzonym oraz w sposób logiczny i spójny ją prezentować. 3. Rozumieć omawiane treści i umieć wyjaśnić je innym. 4. Uogólniać i formułować wnioski. 5. Zajmować stanowisko w kwestiach spornych i bronić swoich poglądów na forum klasy. 6. Aktywnie uczestniczyć w zajęciach lekcyjnych. 7. Poprawnie i sprawnie wykonywać ćwiczenia i inne zadania. 8. Umieć poprawnie wykorzystać zdobytą wiedzę w praktyce. 9. Wykazywać zainteresowanie omawianą na zajęciach problematyką. 10. Analizować treści podawane przez mass media, odróżniać fakty od komentarza. 11. Sporządzać pisma do władz publicznych i innych instytucji. 12. Systematycznie i starannie prowadzić zeszyt przedmiotowy.

Poziom osiągnięć dopełniających na ocenę **bardzo dobrą** – uczeń powinien wypełniać wymagania takie jak na ocenę dobrą: 1. Mieć bogate wiadomości na poziomie treści dopełniających 2. Wykazywać zainteresowanie przedmiotem oraz literaturą popularnonaukową dotyczącą omawianych treści. 3. Umieć samodzielnie poszukiwać informacji w różnych źródłach oraz je selekcjonować. 4. Właściwie interpretować nowe sytuacje i zjawiska, w sposób twórczy rozwiązywać problemy. 5. Umieć oceniać otaczającą rzeczywistość społeczno – polityczną zgodnie z przyjętymi kryteriami wartości. 6. Kierować się dobrem ogółu przy podejmowaniu decyzji, negocjować stanowisko, osiągać kompromis. 7. Kierować pracą zespołu rówieśników. 8. Wypowiadać się w formach charakterystycznych dla życia publicznego (listy, petycje, wystąpienia publiczne, opinie, skargi, zażalenia). 9. Znajdować i umieć czytać ze zrozumieniem przepisy prawne odnoszące się do danego problemu.

Poziom osiągnięć ponadprogramowych na ocenę **celującą** – uczeń powinien wypełnić wymagania takie jak na ocenę bardzo dobrą: 1. Wykazywać szczególne zainteresowania przedmiotem oraz literaturą popularnonaukową i specjalistyczną zgodną z omawianą na lekcjach tematyką. 2. Posiadać wiadomości znacznie wykraczające poza obowiązkowe wymagania programowe. 3. W czasie zajęć posługiwać się bogatym słownictwem. 4. Wykorzystywać zdobyte wiadomości i umiejętności na lekcjach z innych przedmiotów. 5. Doskonale orientować się w bieżących wydarzeniach w kraju i na świecie i analizować je. 6. Uczestniczyć w konkursach i olimpiadach właściwych dla przedmiotu i uzyskiwać wyróżniające wyniki. 7. Podejmować się wykonania zadań dodatkowych (indywidualnie lub w zespole), znacznie wykraczających poza podstawę programową.

VIII. Ustalenie oceny za I półrocze i oceny rocznej:

Rodzaj aktywności	Waga oceny
Testy, sprawdziany	40%
Kartkówki, odpowiedź ustna	30%
Aktywność, ćwiczenia na lekcji	20%
Zadania domowe, ćwiczenia, prezentacje	10%

Ocena półroczna = suma ws Gdzie: w – waga oceny; s – średnia arytmetyczna ocen poszczególnych aktywności

IX. Ustalenie oceny za I półrocze i oceny rocznej

Ocena klasyfikacyjna śródroczna / roczna jest ustalana w oparciu o wyliczoną średnią ważoną wszystkich ocen częściowych uzyskanych w półroczu / roku szkolnym według wzoru:

$$\text{\textit{Średnia ważona}} = \frac{\text{\textit{suma iloczynów(ocena \cdot waga)}}}{\text{\textit{suma wag}}}$$

Ocena wystawiana jest na podstawie poniższej skali:

Średnia ważona	Ocena półroczna / roczna
1,00 - 1,6	niedostateczny
1,61 - 2,6	dopuszczający
2,61 - 3,6	dostateczny
3,61 - 4,6	dobry
4,61 - 5,6	bardzo dobry
5,61 - 6,00	celujący

X. Warunki i tryb uzyskiwania wyższej niż przewidywana roczna ocena klasyfikacyjna: (zgodnie z zapisem w Statucie ZS nr 1)

Fragmenty ze Statutu ZS nr 1:

1. Uczeń lub jego rodzice/prawni opiekunowie mają prawo wnioskować na piśmie do nauczycieli poszczególnych przedmiotów o podwyższenie oceny z obowiązkowych lub dodatkowych zajęć edukacyjnych w terminie nie dłuższym niż 3 dni robocze od otrzymania informacji o przewidywanych dla niego śródrocznych lub rocznych ocen z zajęć edukacyjnych.

Wniosek składa się na ręce Dyrektora Szkoły wraz z uzasadnieniem.

2. Z wnioskiem o podwyższenie oceny może wystąpić uczeń lub jego rodzice / prawni opiekunowie jeśli uczeń spełnia następujące warunki:

- brał udział w przynajmniej 75% zajęć edukacyjnych z danego przedmiotu,
- przystąpił do wszystkich zapowiedzianych form sprawdzania wiedzy i umiejętności,
- ze wszystkich prac klasowych oraz sprawdzianów wiedzy i umiejętności w danym półroczu uzyskał oceny pozytywne,
- brał udział i osiągał sukcesy w olimpiadzie, konkursach, zawodach lub turniejach przedmiotu, z którego wnioskuje o podwyższenie oceny (dotyczy wnioskowania tylko o ocenę najwyższą).
- zaistniały inne ważne okoliczności uniemożliwiające uzyskanie oceny wyższej niż przewidywana przez nauczyciela.

Jeśli uczeń nie spełnia powyższych warunków, wniosek będzie rozpatrzony negatywnie. Wnioski bez uzasadnienia nie będą rozpatrywane.

3. We wniosku określona jest ocena o jaką ubiega się uczeń.

4. Nauczyciel przedmiotu uzgadnia z uczniem termin pracy sprawdzającej, który musi nastąpić przed posiedzeniem klasyfikacyjnej Rady Pedagogicznej.

5. Termin rozmowy wyjaśniającej uzgadnia z uczniem wychowawca w porozumieniu z Dyrektorem Szkoły.

6. Rozmowa musi się odbyć przed posiedzeniem klasyfikacyjnej Rady Pedagogicznej.

7. Uczeń, który w wyznaczonym terminie bez usprawiedliwienia nie przystąpi do rozmowy wyjaśniającej, traci prawo do dalszego ubiegania się o jej podwyższenie.

8. Na rozmowę wyjaśniającą wychowawca może zaprosić w charakterze obserwatorów: przedstawiciela samorządu klasowego, przedstawiciela Rady Pedagogicznej, rodzica / opiekuna prawnego danego ucznia.

9. Przy ustaleniu ostatecznej oceny zachowania wychowawca ma obowiązek wziąć pod uwagę opinię osób obecnych w czasie rozmowy oraz samoocenę ucznia.

10. Po rozmowie wyjaśniającej wychowawca ma obowiązek sporządzić notatkę, która zawiera: termin przeprowadzenia rozmowy, ustaloną ocenę ostateczną, uzasadnienie decyzji, co do podwyższenia lub pozostawienia oceny z zachowania, podpisy osób biorących udział w rozmowie.

11. Notatka zostaje dołączona do arkusza ocen danego ucznia.

XI. Sposób informowania rodziców o efektach pracy dzieci

1. Na początku roku szkolnego nauczyciel poprzez uczniów informuje rodziców o kryteriach oceniania.
2. Informacja o postępach w nauce jest przekazywana rodzicom poprzez wychowawcę na zebraniu (w formie kartki z ocenami).
3. Nauczyciel obowiązany jest ocenić pisemne prace uczniów w terminie 2 tygodni od ich napisania. O uzyskanych efektach nauczyciel informuje rodziców wpisując ocenę do zeszytu przedmiotowego, przekazując informacje o wynikach w nauce i frekwencji wychowawcy.
4. O zagrażającej rocznej ocenie niedostatecznej uczeń i jego rodzice informowani są na miesiąc przed klasyfikacyjną radą pedagogiczną.

XII. Dostosowanie wymagań dla uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się: (zgodnie z zapisem w Statucie ZS nr 1).